

'จาคูร์นต์' ใช้โซเชียลรณรงค์ศึกษา เป็นความตั้งใจให้แพร่ภาพเพื่อขู่

คอลัมน์การเมือง

ปริชา'ทัศน์
ถูกใจ 17 แชร์ Tweet

แนวความคิดที่จะให้กระทรวงการคลัง เข้ามาควบคุมสหกรณ์ออมทรัพย์

ปัญหาการบริหารของ"สหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น"ที่ผู้บริหารถูกรวมสอบสวนคดีพิเศษ(DSI) ตั้งข้อหาในฐานที่มีลักษณะจ้องโกงเงินสมาชิกและปล่อยสินเชื่อก่อให้เกิดปกติถึงหนึ่งหมื่นสองพันล้านบาทไปสู่อำนาจคิดที่จะโอนสหกรณ์ออมทรัพย์ทั่วประเทศซึ่งเดิมอยู่ในความดูแลของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้นำมาอยู่ในความดูแลของกระทรวงการคลัง โดยหน่วยงานหลักที่จะทำหน้าที่หลักในการดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์คือ กรมบัญชีกลาง เพราะมีคลังจังหวัดอยู่ทุกพื้นที่และมีผู้เชี่ยวชาญด้านการบัญชีเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว

การที่จะให้กระทรวงการคลังเข้ามาดูแลควบคุมสหกรณ์ออมทรัพย์นั้น จะต้องพิจารณาถึงขอบเขตวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการคลังที่กำหนดไว้ ดังนี้ ก่อน

"กระทรวงการคลังมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเงินแผ่นดิน ภาษีอากร การรักษาการ กิจการเกี่ยวกับที่ราชพัสดุ กิจการอันกฎหมายบัญญัติให้เป็นการผูกขาดของรัฐ กิจการหารายได้ ซึ่งรัฐมีอำนาจดำเนินการได้แต่ผู้เดียวตามกฎหมาย และไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรมอื่น และกิจการซึ่งจะเป็นสัญญาผูกพันต่อเมื่อรัฐบาลได้ให้อำนาจหรือให้สัตยาบัน รวมทั้งการต่างประเทศอันของส่วนราชการ องค์การของรัฐ สถาบันการเงิน และรัฐวิสาหกิจ"

ส่วนระบบสหกรณ์นั้นมิวิวัฒนาการและแนวความคิดที่แตกต่างจากระบบราชการ สรุปได้ดังนี้

ในอดีตประเทศไทยเคยให้ความสำคัญกับระบบสหกรณ์ ถึงขนาดจัดตั้งเป็นกระทรวงสหกรณ์โดยเฉพาะเมื่อปี พ.ศ.2500 ต่อมายุบไปรวมอยู่ในกระทรวงเกษตรและถูกตัดคำว่า "สหกรณ์" ออกไปตามกาลเวลาหนึ่ง ต่อมาได้จัดตั้งเป็น "กระทรวงเกษตรและสหกรณ์" ที่เกี่ยวกับสหกรณ์สังกัดอยู่ คือ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์และกรมส่งเสริมสหกรณ์

"สหกรณ์"ริเริ่มให้มีขึ้นในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ.2459 ระยะแรกของการจัดตั้งสหกรณ์นั้น เป็นขั้นของการทดลองทางการจึงยังไม่มีการหมายคุ้มครองสหกรณ์โดยเฉพาะ ด้วยเกรงว่า หากไม่ประสบความสำเร็จพระราชบัญญัติ(พรบ.)สหกรณ์ที่ตราขึ้น ก็จะไม่มีประโยชน์เท่าที่ควร และเห็นว่าพรบ.สมาคม พ.ศ.2457 มีจุดมุ่งหมายใกล้เคียงกับหลักการสหกรณ์ ดังนั้นทางราชการจึงได้ตรา "พระราชบัญญัติสมาคมเพิ่มเติม พ.ศ. 2459" เพื่อบังคับใช้กับสหกรณ์เป็นการชั่วคราว จนกระทั่งการทดลองจัดตั้งสหกรณ์ได้ผลพอสมควรแล้ว จึงได้ตราพรบ.สหกรณ์ พ.ศ.2471 และยกเลิกพรบ.สมาคมเพิ่มเติม พ.ศ. 2459

พรบ.สหกรณ์ พ.ศ.2471 มีการแก้ไขเพิ่มเติมในปี พ.ศ.2476 และ พ.ศ.2477 ซึ่งได้ใช้มาจนถึงปี พ.ศ.2511 รัฐบาลจึงได้ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ใหม่ เพื่อส่งเสริมการค้าเงินงานของสหกรณ์ให้ดีขึ้น โดยตราพรบ.สหกรณ์ พ.ศ.2511 ประกาศใช้เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2511 พรบ.สหกรณ์ฉบับนี้มีการแก้ไขเพิ่มเติมส่วนที่ 8 ว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร โดยประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 140(พ.ศ. 2515) และฉบับที่ 141(พ.ศ. 2515) นอกจากนี้ยังมีการแก้ไขเพิ่มเติม โดยประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 247 (พ.ศ.2515) และพรบ.สหกรณ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2524 อีกด้วย

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2511และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ได้บังคับใช้มาจนถึงปี พ.ศ. 2542 ซึ่งสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมเปลี่ยนแปลงจากเดิมมากเป็นผลให้กฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ที่มีบัญญัติไว้ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน อันเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาระบบสหกรณ์ของไทย ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 5) พ.ศ.2538 มาตรา 80 บัญญัติว่า "รัฐพึงส่งเสริม สนับสนุนและคุ้มครองระบบสหกรณ์" รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 ในหมวดว่าด้วยแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา 85 มีบทบัญญัติกำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐ คือให้ "รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุนและคุ้มครองระบบสหกรณ์"

และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ที่ถูกยกเลิกไปแล้วในส่วนที่ ๗ แนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ มาตรา ๘๔ (๓) ได้บัญญัติคุ้มครองไว้เช่นเดียวกันว่า "ส่งเสริม สนับสนุน และคุ้มครองระบบสหกรณ์ให้เป็นอิสระ และการรวมกลุ่มการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพ ตลอดทั้งการรวมกลุ่มของประชาชนเพื่อดำเนินกิจการด้านเศรษฐกิจ"

ด้วยเหตุดังกล่าวจึงเป็นแรงผลักดันให้มีการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ใหม่ คือ พรบ.สหกรณ์ พ.ศ. 2542 ซึ่งประกาศใช้แล้วเมื่อวันที่ 24 เมษายน 2542 สำหรับคุ้มครอง ส่งเสริมและกำกับดูแลกิจการสหกรณ์ต่อไป

ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 มาตรา 4 บัญญัติว่า "สหกรณ์"หมายถึง คณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม โดยช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

ความหมายของสหกรณ์ ตามคำนิยามดังกล่าว สอดคล้องกับแนวความคิดของการสหกรณ์โดยทั่วไป คือ "การรวมตัวกันของประชาชน เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในการยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจของตนให้สูงขึ้น" ซึ่งในทางราชการไทยถือว่าสหกรณ์ต้องมีลักษณะ 4 ประการ คือ

- (1) เป็นองค์การธุรกิจ
- (2) เกิดจากการรวมทุนและรวมกำลังของกลุ่มบุคคลจำนวนหนึ่ง
- (3) มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินธุรกิจที่แน่นอน และ
- (4) มีการจัดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายสหกรณ์

กฎหมายสหกรณ์มีลักษณะที่เป็นพิเศษทั้งในความคิดและการใช้ที่แตกต่างกับกฎหมายทั่วไป เพราะกฎหมายสหกรณ์มีลักษณะผสมผสานทั้งในส่วนของความเป็นกฎหมายมหาชน ในสาขากฎหมายปกครองและเป็นกฎหมายเอกชนในลักษณะกฎหมายธุรกิจตามลักษณะที่สหกรณ์เป็นองค์การธุรกิจในภาคเอกชนด้วย

ในความเป็นกฎหมายมหาชนในสาขากฎหมายปกครองเพราะได้กำหนด ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐหรือหน่วยงานของรัฐกับองค์กรสหกรณ์ต่างๆ เช่น คณะกรรมการดำเนินการดำเนินการ ผู้จัดการและเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ ตลอดจนสมาชิกของสหกรณ์ ในลักษณะที่รัฐเป็นฝ่ายปกครอง ซึ่งได้แก่อำนาจของนายทะเบียนสหกรณ์ คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ และผู้สอบบัญชีสหกรณ์ ที่อยู่ในฐานะที่เป็นฝ่ายปกครอง คำสั่งของคณะบุคคลและบุคคลดังกล่าวที่สั่งตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายสหกรณ์ได้ให้อำนาจไว้ จึงมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครองอย่างหนึ่ง ฉะนั้นถ้าปรากฏว่า คำวินิจฉัยหรือคำสั่งนั้น ข้ำขาย ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่มีอำนาจ นอกเหนืออำนาจหน้าที่ ไม่ถูกต้องตามรูปแบบ ขั้นตอน ไม่สุจริต มีการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม หรือมีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็น ผู้ได้รับความเสียหายหรือเดือดร้อน อันเนื่องมาจากการกระทำหรือคำสั่งดังกล่าว อาจฟ้องเป็นคดีต่อศาลปกครอง ตามกฎหมายจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองได้

มีข้อสังเกตว่า อำนาจรัฐในฐานะที่เป็นฝ่ายปกครองในส่วนที่เกี่ยวกับสหกรณ์นั้น จะต้องเป็นไปในลักษณะที่เป็นการส่งเสริม สนับสนุน และคุ้มครองระบบสหกรณ์ตามที่ รัฐธรรมนูญได้บัญญัติ จึงเป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องกระทำอันมิใช่มีลักษณะเป็นการควบคุม กำกับ ในลักษณะที่เป็นการบังคับ เพราะการดำเนินงานของสหกรณ์โดยแท้จริง จะต้องมาจากการริเริ่ม ตามความต้องการของบรรดามวลสมาชิกทั้งหลายของสหกรณ์ แล้วจึงนำความต้องการนั้น ไปดำเนินการตามเจตนารมณ์ให้เกิดขึ้นเป็นรูปธรรมอย่างแท้จริง

ในส่วนที่กฎหมายสหกรณ์ มีลักษณะเป็นกฎหมายเอกชนในสาขากฎหมายธุรกิจเพราะสหกรณ์เป็นองค์การธุรกิจในภาคเอกชน โดยมีคณะบุคคลที่มีแนวความคิดหรือเจตจำนง ร่วมกันที่จะดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจและสังคม ในการช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน อันเป็นแก่นปรัชญาของระบบสหกรณ์ในลักษณะนี้ จะเห็นได้ว่ากฎหมายสหกรณ์ในหลายลักษณะหลายส่วนได้กำหนดเกี่ยวกับการดำเนินกิจการของสหกรณ์ ที่เป็นความสัมพันธ์ระหว่างเอกชนต่อเอกชนด้วยกัน และในฐานะที่เท่าเทียมกันตามหลักของกฎหมายเอกชน คือประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เช่น ในส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของบุคคลธรรมดา คือสมาชิกสหกรณ์ หรือตัวนิติบุคคลซึ่งได้แก่สหกรณ์ในการทำนิติกรรมสัญญา ระหว่างกันเอง หรือไปผูกพันบุคคลภายนอก

เมื่อกฎหมายสหกรณ์มีลักษณะพิเศษที่เป็นทั้งกฎหมายมหาชนและกฎหมายเอกชนดังกล่าวแล้ว ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้กฎหมายสหกรณ์ก็จะต้องมีความคิดหรือเปลี่ยนความคิดในการใช้กฎหมายสหกรณ์ในส่วนนั้นๆ ให้ตรงกับลักษณะของกฎหมายสหกรณ์ ในส่วนนั้นๆ ด้วย เพื่อจะได้ใช้กฎหมายสหกรณ์ให้ถูกต้อง โดยจะต้องเริ่มต้นคิดและใช้ให้เป็นระบบตรงตามแนวปรัชญาของระบบสหกรณ์

ปริชา สุวรรณทัต

ติดตามแนวหน้าบน f ถูกใจ 234 พัน

Breaking News | ข่าวยอดนิยม | คอลัมน์ฮิต

- 'จาคูร์นต์' ใช้โซเชียลรณรงค์ศึกษา เป็นความตั้งใจให้แพร่ภาพเพื่อขู่ 11 ก.ค. 2559 09:49 น.
- ตลาดดาวโจนส์ปิดบวก250.86จุด และลงทุนSelective Buyกลุ่มบวก 11 ก.ค. 2559 09:40 น.
- ทองคำเปิดตลาดราคาขึ้น50บาท รูปพรรณชายบาทละ23,300บ. 11 ก.ค. 2559 09:33 น.
- โปรดเกษตรชดเชยเวลาคว่ำฝรั่งเศส สร้างประวัติศาสตร์คว่ำแชมป์ยูโร (ชมคลิป) 11 ก.ค. 2559 09:28 น.
- คนร้ายขโมยเอทีเอ็มไทยพาณิชย์ สลิงขาดคาตู้-แผ่นหนีในความมืด (ประมวลภาพ) 11 ก.ค. 2559 08:23 น.

ดูทั้งหมด

ติดตาม! f LIVE ทีวี

สุเทพ เทือกสุบรรณ

'ร่างรัฐธรรมนูญ'

